

'Търилово speedwell – заштићени елемент према Закону о биолошкој разноврсности'

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 19.04.2023 Брой: 4/2023

Jedinstvena u svetu Turilova veronika (*Veronica turrilliana*) je procvetala u Parku prirode "Strandža" u danima pred Uskrs. To je višegodišnja zeljasta biljka. Njeni cvetovi su ljubičasto-plavi sa svetložutim prstenom u centru. Javlja se samo u malim grupama na lokalitetu "Kovač" na livadama Petrova Niva, u rezervatima "Sredoka" i "Vitanovo", kao i oko izvora reke Mladežke. Stručnjaci proučavaju mogućnosti gajenja u eksperimentalnim kolekcijama putem prikupljanja semenskog materijala za Nacionalnu banku gena semena.

Jedna od specifičnosti Strandže je velika raznolikost reliktnih vrsta, u kombinaciji sa izuzetno retkom pojavom lokalnih endemskih vrsta unutar granica Južno-europske botaničko-geografske provincije. Turilova veronika (*Veronica turrilliana* Stoj. & Stef.) je jedan od tih izuzetno retkih lokalnih endema, koji se nalaze samo u planini

Strandži – na krečnjačkim stenama u zapadnom delu Parka prirode "Strandža" i na susednim teritorijama planine Strandže u Republici Turskoj.

Ovu retku višegodišnju veroniku sa kožastim listovima opisali su za nauku akademik Nikolaj Stojanov i akademik Boris Stefanov, među prvim bugarskim istraživačima flore i vegetacije planine Strandže. Stojanov i Stefanov su takođe sastavljači prvog kompletnog izdanja Flore Bugarske (1924), koje uključuje i opisuje sve biljne vrste u zemlji poznate u to vreme.

Bugarski botaničari Stojanov i Stefanov odlučili su da naučno ime biljke daju u čast britanskog botaničara Vilijama Turila (1890–1961), koji je zauzvrat bio jedan od prvih istraživača i autora botaničkih radova o flori Balkanskog poluostrva, kao i Turske i Istočnih Egejskih ostrva. [Nastanjuje suve krečnjačke stene i pukotine stena. Formira fragmentovane populacije, sastavljene od nekoliko razbacanih jedinki.

Lokalitet severno od Malog Trnova, odakle je vrsta prvi put opisana, je uništen.

Turilova veronika je uključena u Crvenu knjigu Bugarske, u Bernsku konvenciju i u Crvenu listu Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN). Strandžanski endem Turilova veronika je zaštićena Zakonom o biološkoj raznovrsnosti, a predviđene su sankcije za njeno branje ili za nanošenje štete njenim staništima u prirodi.

Autor: Inž. Ivan Kamburov, Glavni stručnjak "Biološka raznovrsnost"